

Kommunstyrelsen

Utbildningsdepartementet
U2024/02591

Remissvar över betänkandet SOU 2024:74 - Fler vägar till arbetslivet

Sammanfattning

Förslaget ger fler möjlighet att studera på gymnasiet även med få betyg från grundskolan, vilket kan ge fler chans att etablera sig på arbetsmarknaden (sid. 25–27, 405–407). Det läggs samtidigt större krav på insatser från gymnasieskolan, då de som antas till de nya yrkesutbildningarna har betydligt lägre förkunskaper än övriga (sid. 298–300, 336).

Samtidigt höjs kraven väsentligt, vilket kan leda till att en del inte kommer in på de vanliga yrkesprogrammen då behörighetskraven föreslås bli desamma som till de högskoleförberedande programmen (sid. 409–417).

Kostnaderna kan komma att öka för gymnasieskolan för att kompensera de lägre förkunskaperna (sid. 557–558). Det behövs ett noggrant urval för vilka program som huvudmannen startar, då volymen räknas in i planering och dimensioneringsunderlaget (sid. 347–348). Det kan vara svårare att få ut eleverna på APL än de från vanliga yrkesprogram, då de inte har samma förkunskaper (sid. 331, 489–490).

Inledning

Söderhamns kommun är medlem i Hälsinglands Utbildningsförbund, som är ett kommunalförbund som bedriver gymnasie- och vuxenutbildningar för kommunens räkning. Yttrandet är framtaget av Hälsinglands Utbildningsförbund. Flertalet av synpunkterna som framförs i remissvaret ges därför från förbundets perspektiv. Söderhamns kommun instämmer i förbundets synpunkter.

Förkunskaper

Då de nya yrkesprogrammen endast kräver tre godkända betyg från grundskolan (sid. 405–407), kommer denna grupp att behöva mer stöd för att tillgodogöra sig kurserna – beroende på vilka ämnen som godkänts. Eleverna kan antas utan

Datum
2025-05-06

Diarienummer
KS 2025-00142

godkända betyg i svenska, engelska eller matematik, vilka har stor betydelse även i yrkesämnena (sid. 318–319). Detta kan ge större behov av stöd och därmed högre kostnader för gymnasieskolan (sid. 298–300, 336).

Samtidigt ställs det krav på tolv godkända betyg för att komma in på de vanliga yrkesprogrammen (sid. 409–417). Detta kan innebära att en del elever inte fortsättningsvis kommer in på dessa program. Å andra sidan får de som antas troligtvis bättre möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen (sid. 417–418).

Ekonomi

Om huvudmannen, för att få ekonomi i yrkeskurserna, väljer att samläsa dessa med de två olika programmen, kan det innebära att någon form av stöd behövs för gruppen med lägre förkunskaper (sid. 344–345, 348). Alternativt, om man väljer att köra parallellt, uppstår merkostnader i form av fler kurser och undervisningsgrupper (sid. 557–558). Detta påverkar främst mindre huvudmän om inte det blir fulla klasser.

Resurser från nuvarande introduktionsprogram – Individuellt alternativ och Yrkesintroduktion – som ska avskaffas, bedöms inte räcka för att täcka merkostnaderna för de nya programmen (sid. 379–384, 557).

Den föreslagna statliga insatsen i form av stöd för små eller dyra yrkesområden är inte tillräcklig (sid. 463–469).

Yrkesprov

Förslaget om yrkesprov som avslutande moment i utbildningen är positivt och kan ses som ett kvitto på att man klarat utbildningen. Det stärker också övergången till arbetsmarknaden (sid. 477–501).

Nytt introduktionsprogram – Individuellt förberedelseprogram (IMF)
Detta program ersätter nuvarande Yrkesintroduktion och Individuellt alternativ, och riktar sig till elever med färre än tre godkända betyg från grundskolan (sid. 379–384). Fokus ligger på att förbereda för annan utbildning eller arbetsmarknad, och programmet förväntas bli stort.

Språkintrouktion

Det är positivt att nyanlända elever kan få en praktisk koppling genom att läsa yrkesämnen inom språkintrouktionen. Vi har goda erfarenheter av att koppla SFI till yrkesutbildning inom Komvux (sid. 396–398).

Datum
2025-05-06

Diarienummer
KS 2025-00142

Allmänt

Ett alternativ hade varit att utveckla den nuvarande yrkesintroduktionen ytterligare. Den fungerar idag som en etablerad väg för elever som inte uppfyller kraven för nationella yrkesprogram. Här hade det funnits möjligheter att fånga upp den målgrupp som de nya 1 900-poängsprogrammen avser.

På kommunstyrelsens vägnar

John-Erik Jansson
Kommunstyrelsens ordförande

Joel Fredin
Kommunsekreterare

Undertecknat av följande personer

JOHN-ERIK JANSSON

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2025-05-13 16:37:54
Transaktionsidentitet: 288860F7255D99DD4F0474D63097FB0F1A2E5565F1

JOEL FREDIN

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2025-05-13 16:41:38
Transaktionsidentitet: B9BB6BA10AAD30F92160DCE8B6C7FB4E669F5C4253

Underskriftstjänst: **twoday Underskriftstjänst**

Dokumentet är signerat av Ciceron DoÄ

Organisation

Organisation: Söderhamns kommun

Organisationsnr: 2120002353

E-post: kommunstyrelsen@soderhamn.se

Hemsida: www.soderhamn.se